

Výsledky Floristického minikurzu konaného v roku 2017 v okolí Stupavy a Bratislavy-Devínskeho Jazera (západné Slovensko)

Results of the Floristic mini-course held in 2017 in the Stupava and Bratislava-Devínske Jazero towns surroundings (Western Slovakia)

JANA MÁJEKOVÁ, PAVOL MEREĎA ml., MARICA ZALIBEROVÁ & IVA HODÁLOVÁ

Botanický ústav, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava; jana.majekova@savba.sk, pavol.mereda@savba.sk, maria.zaliberova@savba.sk, iva.hodalova@savba.sk

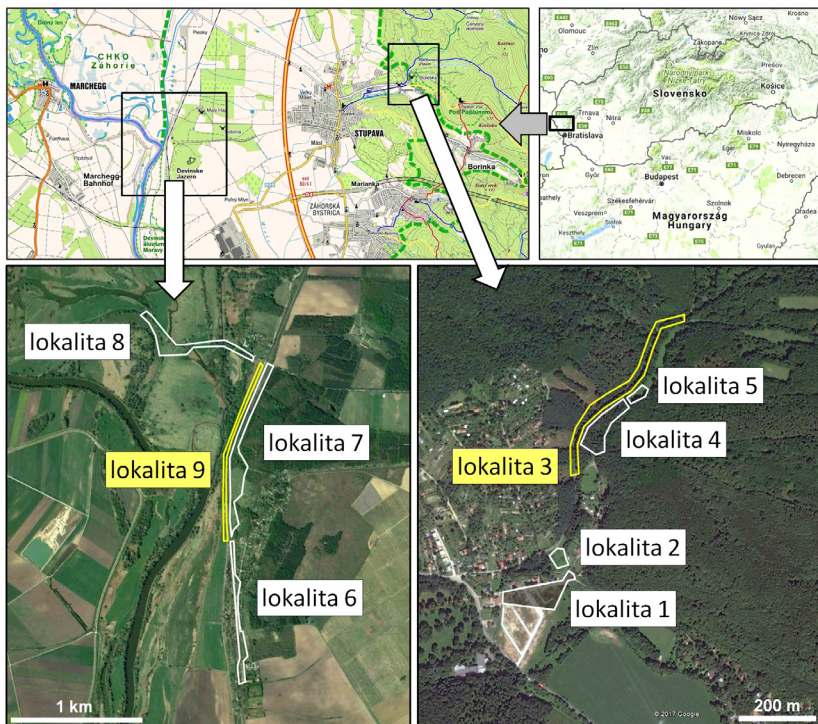
Abstract: The paper summarises results of the second Floristic mini-course organized in the Stupava and Bratislava town surroundings on 9–10 June 2017. Altogether 379 vascular plant taxa were recorded at 9 visited sites (5 in the surroundings of the Stupava town and 4 near Bratislava-Devínske Jazero). Eighteen recorded taxa belong to the invasive alien plants, 17 are rare and threatened, and 3 are protected by law. Two localities of *Coreopsis lanceolata* from Záhorská nížina Lowland represent the first known escapes from the cultivation to the wild for Slovakia. Finding of *Veronica montana* at ca 220 m a. s. l. represents most probably the currently known lower altitudinal limit in Slovakia. Another findings worth mentioning are two rare autochthonous plants *Papaver maculosum* subsp. *austromoravicum*, *Trifolium striatum*, and an archaeophyte *Papaver argemone*.

Key words: invasive species, Malé Karpaty Mts, threatened species, vascular plants, Záhorská nížina Lowland.

Úvod

V roku 2017 sa uskutočnil v poradí druhý z plánovanej série Floristických minikurzov, ktoré sa konajú pod hlavičkou Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV (Mereďa et al. 2017). Cieľom minikurzov je poznávanie najmä divorastúcich rastlín na vybraných trasách počas dvoch dní. Akcie sú prístupné pre všetkých záujemcov, či už z radov profesionálnych alebo amatérskych botanikov a študentov.

Floristický minikurz sa konal 9. a 10. júna 2017 a trasy viedli do okolia Stupavy a Bratislavy-Devínskeho Jazera. Minikurzu sa zúčastnilo 17 účastníkov vrátane štyroch vedúcich (Iva Hodálová, Jana Májeková, Pavol Mereďa ml., Marica Zaliberová). V prezentovanej práci prinášame súpis cievnatých rastlín zaznamenaných na navštívených lokalitách, s dôrazom na invázne a ohrozené taxóny. Fotografie a zoznam účastníkov sú k dispozícii na internete na stránkach Slovenskej botanickej spoločnosti (<http://www.sbs.sav.sk/seminars.html>).

Obr. 1. Navštívené lokality počas Floristického minikurzu v roku 2017. (Mapové podklady: <https://mapy.hiking.sk> a Google Earth.)

Fig. 1. Localities visited during the Floristic mini-course in 2017. (Map backgrounds: <https://mapy.hiking.sk> and Google Earth.)

Metodika

Počas Floristického minikurzu sme zaznamenávali cievnaté rastliny na 9 lokalitách (obr. 1); 5 v okolí Stupavy a 4 v okolí Bratislavy-Devínskeho Jazera.

Informácie o lokalitách sú usporiadané nasledovne: fytogeografický okres (Futák 1980), obec, bližšia lokalizácia, biotop, nadmorská výška, číslo kvadrantu stredoeurópskej mapovacej siete (Jasičová & Zahradníková 1976), dátum.

- 1: Malé Karpaty, Stupava, SV okraj obce, 70 – 270 m V od autobusovej zastávky „Stupava, Obora“, navážky zeminy a iné ruderálne biotopy v okolí, 202 m n. m., 7768a, 9. 6. 2017.
- 2: Malé Karpaty, Stupava, SV okraj obce, ca 250 m VSV od autobusovej zastávky „Stupava, Obora“, odlesnené alúvium pri potoku, 205 m n. m., 7768a, 9. 6. 2017.
- 3: Malé Karpaty, Stupava, popri modro značenom turistickom chodníku v údolí Vápenného potoka (na niektorých mapách označovaného ako Vápeničný potok), od úrovne horárne Boleška po rázcestie „Pod Kamenným vrškom“, okraj lesnej cesty, 210 – 240 m n. m., 7768a, 9. 6. 2017.

- 4: Malé Karpaty, Stupava, údolie Vápenného potoka, S od horárne Boleška, lesné alúvium, 220 – 230 m n. m., 7768a, 9. 6. 2017.
- 5: Malé Karpaty, Stupava, údolie Vápenného potoka, ca 300 m SSV od horárne Boleška, lúčne alúvium, ca 230 m n. m., 7768a, 9. 6. 2017.
- 6: Záhorská nížina, Bratislava-Devínske Jazero, areál železničnej stanice a okraj záhradkárskej osady popri trati S od stanice, 147 m n. m., 7767b, 7767d, 10. 6. 2017.
- 7: Záhorská nížina, Bratislava-Devínske Jazero, xerothermné biotopy V od železnice, od SZ konca záhradkárskej osady po železničné priecestie pri horárni Malý Háj, 150 – 160 m n. m., 7767b, 10. 6. 2017.
- 8: Záhorská nížina, Bratislava-Devínske Jazero, alúvium Moravy, ca 2,5 km S od železničnej stanice, medzi priecestím cez železnicu po slepé rameno Šrek, ca 140 m n. m., 7767b, 10. 6. 2017.
- 9: Záhorská nížina, Bratislava-Devínske Jazero, okraje cesty vedúcej pri Z strane železnice, od železničného priecestia pri horárni Malý Háj po okraj záhradkárskej osady, 148 m n. m., 7767b, 10. 6. 2017.

Zoznam v území zistených taxónov je usporiadaný abecedne; za menom taxónu nasleduje skratka kategórie ohrozenosti podľa IUCN (Eliáš et al. 2015), prípadne jeho zákonná ochrana na Slovensku označená symbolom „§“ (Vyhláška č. 158/2014). Nasledujú čísla lokalít (1 – 9), kde bol taxón zaznamenaný. Akronym „SAV“ v hornom indexe pri čísle lokality označuje herbárový doklad uložený v herbárii Botanického ústavu CBRB SAV (časť nálezov bola dokladovaná aj pred minikurzom pri počiatočnej obhliadke terénu). Zaznamenávali sme len divorastúce a splnené jedince. Tučným písmom sú vyznačené z nášho pohľadu významnejšie nálezy. Nomenklatúra taxónov je zjednotená podľa práce Marhold et al. (2007), okrem výnimiek uvedených priamo v texte. Pôvodnosť a inváznosť taxónov je v súlade s prácou Medvecká et al. (2012).

Výsledky a diskusia

Na navštívených lokalitách bolo zaznamenaných spolu 379 taxónov cievnatých rastlín, z ktorých takmer tretinu tvoria nepôvodné rastliny (112 taxónov). Z nich 15 patrí medzi invázne neofyty (*Acer negundo*, *Ailanthus altissima*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Aster novi-belgii* agg., *Bidens frondosa*, *Conyza canadensis*, *Erigeron annuus*, *Galinsoga parviflora*, *Helianthus tuberosus*, *Impatiens parviflora*, *Lycium barbarum*, *Matricaria discoidea*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago canadensis*, *S. gigantea*) a 3 medzi invázne archeofyty (*Apera spica-venti*, *Cardaria draba*, *Echinochloa crus-galli*). Osem nepôvodných druhov je zaradených vo Vyhláške č. 158/2014 medzi inváznymi rastlinami (*Acer negundo*, *Ailanthus altissima*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Fallopia ×bohemica*, *F. sachalinensis*, *Lycium barbarum*, *Solidago canadensis*, *S. gigantea*).

Hojne sa vyskytovali aj vzácne a ohrozené rastliny, ktoré boli zastúpené 17 taxónmi: *Papaver argemone* (EN), *Nuphar lutea*, *Nymphaea alba*, *Trifolium striatum* (VU), *Clematis integrifolia*, *Geranium rotundifolium*, *Lactuca quercina*, *Myosurus minimus*, *Papaver maculosum* subsp. *austromoravicum*,

Pseudolysimachion maritimum, *Scrophularia umbrosa*, *Veronica triphyllos* (NT), *Barbarea stricta*, *Bromus commutatus* subsp. *commutatus*, *Gratiola officinalis*, *Listera ovata* a splanený *Lychnis coronaria* (LC). Tri z nich patria podľa Vyhlášky č. 158/2014 medzi zákonom chránené: *Clematis integrifolia*, *Gratiola officinalis* a *Trifolium striatum*.

Zoznam taxónov:

Acer campestre: 2, 4, 8, 9; *A. negundo*: 1, 6, 8; *Achillea pannonica*: 7^{SAV}; *A. pratensis* s. l. (incl. *A. collina*): 6, 7, 9; *Acinos arvensis*: 6; *Aegopodium podagraria*: 2, 4, 5; *Aesculus hippocastanum*: 1; *Ailanthus altissima*: 6; *Ajuga reptans*: 4; *Alisma plantago-aquatica*: 8; *Alliaria petiolata*: 1, 2, 4, 9; *Allium scorodoprasum*: 7; *A. vineale*: 6; *Alnus glutinosa*: 2, 4, 7, 8; *Alopecurus pratensis*: 8; *Amaranthus powellii*: 1; *Ambrosia artemisiifolia*: 1, 6, 7, 8, 9; *Anagallis arvensis*: 1; *Anchusa officinalis*: 6, 7; *Anthemis ruthenica*: 7^{SAV}; *Anthoxanthum odoratum*: 6; ***Anthriscus caucalis*: 6**; *A. cerefolium* subsp. *trichosperma*: 8; *A. sylvestris*: 7, 8; *Apera spica-venti*: 1, 7; *Arabidopsis thaliana*: 1; *Arabis glabra*: 7; *Arctium* sp.: 1, 8; *Arenaria serpyllifolia* s. str.: 6, 7; *Aristolochia clematitis*: 8; *Armoracia rusticana*: 6; *Arrhenatherum elatius* subsp. *elatius*: 6, 7, 9; *Artemisia absinthium*: 7; ***A. campestris*: 6**; *A. vulgaris*: 1, 2, 6, 7, 8, 9; *Arum alpinum*: 4; *Asparagus officinalis*: 6; *Aster novi-belgii* agg.: 1, 2, 4, 7, 8; *Astragalus glycyphyllos*: 6, 7; *Athyrium filix-femina*: 4; *Atriplex oblongifolia*: 6^{SAV}; *A. patula*: 1, 7^{SAV}; *A. prostrata*: 8; *A. sagittata*: 9^{SAV}; *Atropa bella-dona*: 8.

Ballota nigra: 6, 7, 8; *Barbarea stricta* (LC): 8; *Berteroa incana*: 6, 9; *Bidens frondosa*: 8; *Brachypodium sylvaticum*: 4; ***Bromus commutatus* subsp. *commutatus* (LC): 1^{SAV}**; *B. hordeaceus* subsp. *hordeaceus*: 6, 7, 8, 9; *B. inermis*: 6, 7, 9; *B. sterilis*: 1, 2, 6, 7, 8, 9; *B. tectorum*: 6, 7, 9; *Butomus umbellatus*: 8.

Calamagrostis epigejos: 6, 7; *Calystegia sepium* subsp. *sepium*: 1, 2, 8; *Campanula patula*: 3, 4, 5; *Capsella bursa-pastoris*: 1, 6, 8; *Cardamine impatiens*: 4, 5; *Cardaria draba*: 6; *Carduus acanthoides*: 6; *C. crispus* subsp. *crispus*: 7, 8; *Carex digitata*: 4; *C. hirta*: 1, 6; *C. muricata* agg.: 2, 7; *C. pendula*: 3; *C. remota*: 1, 4; *C. sylvatica*: 4; *Carpinus betulus*: 4; *Centaurea stoebe*: 6, 7; ***Cerastium brachypetalum* subsp. *strigosum*: 7^{SAV}**; *C. holosteoides*: 5; *C. tomentosum*: 6; *Chaerophyllum aromaticum*: 5; *C. bulbosum* subsp. *bulbosum*: 7, 8, 9; *C. temulum*: 7; ***Chaiturus marrubiastrum*: 8**; *Chelidonium majus*: 6, 7, 9; *Chenopodium album* s. str.: 1, 6, 7, 8; ***C. ficifolium* subsp. *ficifolium*: 1**; *C. hybridum*: 1, 7; *C. polyspermum*: 1; *C. strictum*: 1, 6, 7, 8; *Chondrilla juncea*: 6, 7; *Chrysosplenium alternifolium*: 4; *Cichorium intybus*: 6; *Circaea lutetiana*: 4, 5; *Cirsium arvense*: 1, 2, 5, 8; *C. vulgare*: 2, 5; ***Clematis integrifolia* (NT, §): 8**; *C. vitalba*: 1, 2, 4, 7; *Colchicum autumnale*: 8; *Consolida regalis*: 1, 6, 7; *Convolvulus arvensis*: 6, 7; *Conyza canadensis*: 1, 6, 8; ***Coreopsis lanceolata* L.: 6^{SAV}**; *Corylus avellana*: 4, 9; *Crataegus monogyna*: 9; *C. sp.*: 4; *Crepis biennis*: 6; *C. foetida* subsp. *rheoadifolia*: 6; *C. setosa*: 7^{SAV}; *Cruciata laevipes*: 5; *Cuscuta* sp.: 8; *Cynodon dactylon*: 6.

Dactylis glomerata: 2, 5, 6, 7, 9; *D. polygama*: 4; *Daucus carota*: 6; *Descurainia sophia*: 1, 6, 7; *Dianthus ponederae*: 6, 7; ***Digitalis purpurea*: 3**; ***Dipsacus pilosus*: 9**; *Dryopteris filix-mas*: 4.

Echinochloa crus-galli: 1, 6; ***Echinops sphaerocephalus* subsp. *sphaerocephalus*: 6**; *Echium vulgare*: 1, 6, 7, 9; *Elytrigia repens*: 1, 2, 6, 8, 9; *Equisetum arvense*: 1, 3, 6; *E. ramosissimum*: 6; *Erigeron annuus* subsp. *annuus*: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9; *Erodium cicutarium*: 6, 7; *Eryngium campestre*: 6, 7; *Erysimum cheiranthoides*: 1; *Euonymus europaeus*: 8; *Eupatorium cannabinum*: 2; *Euphorbia amygdaloides*: 4; *E. cyparissias*: 6, 7, 9; *E. esula*: 6; *E. helioscopia*: 1.

Falcaria vulgaris: 6, 7; *Fallopia convolvulus*: 1, 6; *F. ×bohemica*: 9; ***F. sachalinensis*: 7, 9**; *Festuca arundinacea*: 6; *F. gigantea*: 5; *F. pseudovina*: 7; *Ficaria bulbifera*: 2, 4; ***Filago arvensis*: 1, 7^{SAV}**; *Filipendula ulmaria*: 8; *Forsythia suspensa*: 6; *Fraxinus excelsior*: 4, 8; ***F. pennsylvanica*: 8^{SAV}**; *Fumaria officinalis*: 1.

Galeopsis sp.: 1, 2, 8; *Galinsoga parviflora*: 1; *Galium aparine*: 1, 2, 4, 6, 8; *G. mollugo* agg.: 6; *G. odoratum*: 4; *G. palustre*: 8; *G. verum*: 6, 7, 9; *Genista tinctoria*: 8; ***Geranium purpureum*: 6; *G. pusillum*: 1, 2, 6, 7, 8; *G. pyrenaicum*: 7; *G. robertianum*: 4; ***G. rotundifolium* (NT): 6^{SAV}**; *Geum urbanum*: 2, 4, 5, 8; *Glechoma hederacea*: 1, 5, 8; *G. hirsuta*: 4; *Gleditsia triacanthos*: 6; *Glyceria maxima*: 8; *G. nemoralis*: 2^{SAV}, 3, 4; ***Gratiola officinalis* (LC, §): 8**; *Gypsophila muralis*: 7.**

Hedera helix subsp. *helix*: 4; *Helianthus tuberosus*: 2, 6; *Heracleum sphondylium*: 4, 7, 8; ***Herniaria glabra* subsp. *glabra*: 7**; *Holcus lanatus*: 1, 2, 6, 7; *Hordeum murinum* subsp. *murinum*: 6, 7; *Humulus lupulus*: 1, 2, 7, 8, 9; ***Hydrocharis morsus-ranae*: 8**; *Hypericum perforatum* subsp. *perforatum*: 6, 7; *Hypochaeris radicata*: 6, 7.

Impatiens noli-tangere: 3, 4; *I. parviflora*: 1, 3, 4, 8; *Iris pseudacorus*: 8.

Juglans regia: 6; *Juncus bufonius* agg.: 2; *J. compressus*: 7^{SAV}; *J. effusus*: 2, 3, 7.

Knautia arvensis subsp. *arvensis*: 6, 7, 9.

***Lactuca quercina* (NT): 7**; *L. serriola*: 6, 8; *Lamium amplexicaule*: 1; *L. purpureum*: 1, 6; *L. maculatum*: 2, 4; *Lapsana communis*: 4, 8; ***Lathyrus latifolius*: 6**; *L. tuberosus*: 6, 7; ***Lepidium densiflorum*: 6^{SAV}**; *Ligustrum vulgare*: 9; *Linaria genistifolia*: 6; *L. vulgaris*: 6, 7; *Listera ovata* (LC): 4; *Lithospermum arvense*: 6; *Lolium multiflorum*: 6; *L. perenne*: 1, 6, 7, 8; *Lotus corniculatus*: 7; ***Lychnis coronaria* (LC): 6^{SAV}**; *L. flos-cuculi*: 8; *Lycium barbarum*: 9; *Lycopus europaeus*: 2, 4, 8; *Lysimachia nummularia*: 2, 5, 8; *L. vulgaris*: 8.

Maianthemum bifolium: 4; *Malva neglecta*: 8; *Matricaria discoidea*: 1, 9; *Medicago falcata*: 6; *M. lupulina*: 1, 6, 7; *M. minima*: 6; *M. sativa*: 6; *M. ×varia*: 6; *Melica transsilvanica* subsp. *transsilvanica*: 6; *M. uniflora*: 4; *Melilotus officinalis*: 2, 6, 7, 9; *Mentha longifolia*: 1, 2, 5; *Mercurialis annua*: 1; *Microrrhinum minus* subsp. *minus*: 1; *Moehringia trinervia*: 4; *Morus alba*: 6; *Muscari comosum*: 6, 7; *Mycelis muralis*: 4; *Myosotis arvensis*: 6; *M. palustris* subsp. *laxiflora*: 4, 8; *Myosoton aquaticum*: 1, 2, 5, 8; ***Myosurus minimus* (NT): 7**.

Neottia nidus-avis: 4; ***Nuphar lutea* (VU): 8**; ***Nymphaea alba* (VU): 8**.

Oenothera sp.: 6; ***Onopordum acanthium*: 6, 7, 9**; *Oxalis acetosella*: 4, 5; *O. fontana*: 1, 2, 5, 7.

***Papaver argemone* (EN): 6**; ***P. maculosum* subsp. *austromoravicum* (NT): 6, 7**; *P. rhoeas*: 1, 6, 7; *Parietaria officinalis*: 4, 5, 8; *Parthenocissus inserta*: 9; *Pastinaca sativa*: 6; *Persicaria amphibia*: 8; *P. dubia*: 1; *P. hydropiper*: 2, 5; *P. lapathifolia* subsp. *lapathifolia*: 1; *Petrorhagia prolifera*: 6, 7; *Peucedanum oreoselinum*: 6; *Phalaris arundinacea*: 8; *Phellandrium aquaticum*: 8; *Pheum pratense*: 2; *Phragmites australis* subsp. *australis*: 8; *Physalis alkekengi*: 6; ***Phytolacca americana*: 3**; *Pinus sylvestris*: 6; *Plantago lanceolata*: 2, 6, 8, 9; *P. major*: 1, 6, 7, 8, 9; *Poa annua*: 1, 6, 7, 8, 9; *P. compressa*: 6, 7; *P. nemoralis*: 4, 7; *P. pratensis*: 6, 7; *P. trivialis*: 1, 2, 5, 8; *Polygonum aviculare* agg.: 1, 6; *Populus alba*: 2, 6, 7; *P. nigra*: 6, 7; *P. tremula*: 6, 7; *Portulaca oleracea*: 1, 6; *Potamogeton* sp.: 8; *Potentilla argentea*: 6, 7; *P. reptans*: 6; *Prunus cerasifera* subsp. *myrobalana*: 6; *P. padus*: 7; *P. persica*: 6; *P. spinosa*: 7; ***Pseudolysimachion maritimum* (NT): 8^{SAV}**; *Pulmonaria officinalis*: 4.

Quercus robur: 4, 6.

Ranunculus lanuginosus: 4; *R. repens*: 2, 5, 8; *R. sceleratus*: 8; *Reseda lutea*: 6; *Raphanus raphanistrum*: 1^{SAV}; *Rhus typhina*: 9; *Ribes uva-crispa*: 4; *Robinia pseudacacia*: 2, 6, 7, 8, 9;

Rorippa amphibia: 8; *R. austriaca*: 8; *Rosa canina* agg.: 6; *Rubus caesius* agg.: 3; *R. sp.*: 2, 4; *Rumex acetosella* subsp. *tenuifolius*: 7; *R. conglomeratus*: 3; *R. crispus*: 1, 6, 7; *R. hydrolapathum*: 8; *R. obtusifolius*: 3, 5, 6; *R. sanguineus*: 3, 4, 8; *R. thyrsiflorus*: 6, 8.

***Sagittaria sagittifolia*: 8**; *Salix alba*: 2, 8; *S. caprea*: 7; *S. cinerea*: 8; *S. fragilis*: 8; *S. purpurea*: 2, 7; *S. triandra*: 8; *S. ×rubens*: 6, 8; *Salvia nemorosa*: 7, 9; *Sambucus ebulus*: 1, 9; *S. nigra*: 4, 5, 6, 8, 9; *Sanguisorba officinalis*: 6, 8; *Sanicula europaea*: 4; *Saponaria officinalis*: 6; *Scirpus sylvaticus*: 2; *Sclerochloa dura*: 7; *Scrophularia nodosa*: 7; ***S. umbrosa* (NT): 4**; *Scutellaria galericulata*: 8; *Securigera varia*: 6, 7; *Sedum acre*: 9; ***S. hybridum*: 6**; ***S. rupestre* subsp. *erectum*: 6^{SAV}**; *Senecio vulgaris*: 1, 6; *Serratula tinctoria*: 8; *Setaria pumila*: 1; *Silene latifolia*: 1, 2, 6, 7, 8; *S. vulgaris* subsp. *vulgaris*: 6; ***Stium latifolium*: 8**; *Solanum dulcamara*: 4; *S. nigrum*: 1; *Solidago canadensis*: 1; *S. gigantea*: 1, 2, 6; *Sonchus asper*: 7; ***Spergularia rubra*: 1, 7**; ***Spirodela polyrhiza*: 8**; *Stachys sylvatica*: 2; *Stellaria graminea*: 5, 7; *S. media*: 1, 8; *Swida sanguinea*: 8; *Symphytum officinale*: 8; *Syringa vulgaris*: 6.

Tanacetum vulgare: 1, 2, 6, 7, 9; *Taraxacum* sect. *Ruderalia*: 6; *Thlaspi arvense*: 1; *Thymus pannonicus*: 7, 9; *Tragopogon dubius*: 6, 9; *Trifolium alpestre*: 7; *T. arvense*: 1, 7; *T. campestre*: 7; *T. flexuosum*: 9; *T. pratense*: 6; *T. repens*: 5, 6, 7; ***T. striatum* (VU, §): 6^{SAV}**; *Tripleurospermum inodorum*: 1, 6, 8; *Triticum aestivum*: 6, 8; *Tussilago farfara*: 2.

Urtica dioica: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8.

Valeriana officinalis: 8; *Valerianella locusta*: 8; *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum*: 1; *V. lychnitis* subsp. *lychnitis*: 6, 7, 9; *Veronica arvensis*: 6, 7; *V. beccabunga*: 2, 4; *V. chamaedrys*: 5, 7; *V. hederifolia* s. str.: 1; ***V. montana*: 4^{SAV}**; *V. persica*: 1; ***V. triphyllos* (NT): 1^{SAV}**; *Vicia angustifolia*: 1, 7; ***V. grandiflora*: 6, 7**; *V. hirsuta*: 6, 7; ***V. lathyroides*: 1**; ***V. pannonica* subsp. *pannonica*: 7**; *V. sepium*: 2, 5; *V. tetrasperma*: 7; *V. villosa*: 6; *Vincetoxicum hirundinaria* subsp. *hirundinaria*: 9; *Viola arvensis*: 1, 6; *V. reichenbachiana*: 4; *Viscum album*: 8; ***Vulpia myuros*: 7^{SAV}**.

Obr. 2. Splanené jedince druhu *Coreopsis lanceolata* v Devínskom Jazere na Záhorskej nížine, 7. 6. 2017. (Foto: P. Mered'a ml.)

Fig. 2. Individuals of *Coreopsis lanceolata* escaped from cultivation in Devínske Jazero in the Záhorská nížina Lowland, 7. 6. 2017. (Photo: P. Mered'a Jr.)

Poznámky k niektorým nálezom:

Coreopsis lanceolata: trváca bylina pôvodom zo Severnej Ameriky (Pyšek et al. 2012), ktorá sa na Slovensku pestuje ako okrasná rastlina. Dosiaľ neboli publikované údaje o jej splnení u nás (cf. Medvecká et al. 2012). Na Záhorí ju našiel splnenú už v roku 2015 P. Mered'a ml. na lokalite: Záhorská nížina, Závod, 600 m SZ od železničnej stanice, navážky zeminy a odpadu na piesčitej pôde, ca 155 m n. m., 48°32'31" s. š., 17°00'03" v. d., 26. 7. 2015 (SAV). V Devínskom Jazere rástla v ruderálnom trávniku vedľa železničnej trate (48°15'30" s. š., 16°57'37" v. d., obr. 2), kam sa pravdepodobne rozšírila z blízkej záhrady. Ide o nový nepôvodný druh pre územie Slovenska, ktorý hodnotíme ako prechodne zavlečený (casual) neofyt.

Papaver argemone: jednorročná bylina, ktorá rastie na poliach, úhoroch a rôznych synantropných stanovištiach v teplej oblasti západného a južného Slovenska (Šípošová et al. 2002). Bola zaznamenaná aj na viacerých lokalitách v poľných spoločenstvách Záhorskej nížiny (Májeková & Zaliberová 2014) a v poslednom období sa šíri aj na železničných staniách (Májeková et al. 2014). Bohato kvitnúcu populáciu sme našli severne od železničnej stanice Devínske Jazero, východne od trate povedľa poľnej cesty a predstavuje novú lokalitu rozšírenia druhu.

P. maculosum subsp. *austromoravicum*: jednorročná bylina xerotermyčných stanovišť južného Slovenska; našim územím prechádza severná hranica jej rozšírenia. Šípošová et al. (2002) uvádzajú z fytogeografického okresu Záhorská nížina len jednu lokalitu výskytu, Májeková & Zaliberová (2014) ju zo Záhoria uvádzajú z niekoľkých lokalít poľných kultúr. Naše nálezy v Devínskom Jazere patria medzi nové lokality rozšírenia taxónu.

Trifolium striatum: jedno- až dvojročná bylina suchých výslnných stanovišť planárneho a kolínneho stupňa (Jasičová 1988). Štyri doteraz známe lokality na Záhorskej nížine sme doplnili novým nálezom v Devínskom Jazere, kde ďateľina rástla severne od železničnej stanice na poľnej ceste idúcej popri železničnej trati.

Veronica montana: trváca bylina, ktorá má optimum výskytu v submontánnom a montánnom stupni. Doteraz známe výškové minimum pre územie Slovenska bolo ca 230 m n. m. v okrese Vihorlatské vrchy (Peniašteková 1997). Nami zaznamenaná lokalita sa nachádza pri severovýchodnom okraji Stupavy v alúviu Vápenného potoka v nadmorskej výške ca 220 m. Tento horský druh je v Malých Karpatoch hojne rozšírený vo vyšších polohách, preto predpokladáme, že na uvedenú lokalitu bol splavený z horného úseku potoka.

Pod'akovanie

Za pomoc pri určení niektorých rastlín ďakujeme dr. D. R. Letzovi (*Achillea*, *Cerastium*) a dr. M. Slovákovi (*Coreopsis*). Práca bola podporená projektom VEGA 2/0154/17.

Literatúra

- Eliáš, P. jun., Dítě, D., Kliment, J., Hrivnák, R. & Feráková, V. 2015. Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014). *Biologia (Bratislava)* 70: 218–228.
- Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. In Mazúr, E. (ed.), *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*. Slovenská akadémia vied, Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava. p. 88.
- Jasičová, M. 1988. *Trifolium* L. In Bertová, L. (ed.), *Flóra Slovenska*. IV/4. Veda, Bratislava. p. 278–336.
- Jasičová, M. & Zahradníková, K. 1976. Organizácia a metodika mapovania rozšírenia rastlinných druhov v západnej tretine Slovenska. *Biológia (Bratislava)* 31: 74–80.
- Májeková, J. & Zaliberová, M. 2014. Phytosociological study of arable weed communities in Slovakia. *Tuexenia* 34: 271–303.
- Májeková, J., Letz, D. R., Slezák, M., Zaliberová, M. & Hrivnák, R. 2014. Rare and threatened vascular plants of the railways in Slovakia. *Biodiv. Res. Conserv.* 35: 75–85.
- Marhold, K., Mártonfi, P., Méréďa, P. jun., Mráz, P., Hodálová, I., Kolník, M., Kučera, J., Lihová, J., Mrázová, V., Perný, M. & Valko, I. 2007. Karyological database of the ferns and flowering plants of Slovakia/Karyologická databáza papraďorastov a semenných rastlín Slovenska. Version 1.0. <http://www.chromosomes.sav.sk>, cit. 7. 7. 2017.
- Medvecká, J., Kliment, J., Májeková, J., Halada, E., Zaliberová, M., Gojdičová, E., Feráková, V. & Jarolímek, I. 2012. Inventory of the alien flora of Slovakia. *Preslia* 84: 257–309.
- Méréďa, P. ml., Feráková, V., Májeková, J., Zaliberová, M. & Hodálová, I. 2017. Výsledky Floristického minikurzu konaného v roku 2016 v Bratislave. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.* 39: 187–194.
- Peniašteková, M. 1997. *Veronica* L. In Goliašová, K. (ed.), *Flóra Slovenska*. V/2. Veda, Bratislava. p. 137–263.
- Pyšek, P., Danihelka, J., Sádlo, J., Chrtek, J. jun., Chytrý, M., Jarošík, V., Kaplan, Z., Krahulec, F., Moravcová, L., Pergl, J., Štajerová, K. & Tichý, L. 2012. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. *Preslia* 84: 155–255.
- Šipošová, H., Bernátová, D. & Kubát, K. 2002. *Papaver* L. In Goliašová, K. & Šipošová, H. (eds), *Flóra Slovenska*. V/4. Veda, Bratislava. p. 25–60.
- Vyhláška č. 158/2014 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Došlo 16. 11. 2017

Prijaté 23. 1. 2018